

Staf Depla, Wethouder gemeente Eindhoven:

“Certificaten kunnen overheidstaken vervangen”

“In Eindhoven zijn de termen vereenvoudiging, modernisering en overlaten aan de markt gemeengoed als het gaat om vergunningen en regels voor de bouw. Een bouw-vrijstaat gaat het volgens wethouder Staf Depla echter zeker niet worden. “Ik ben niet van de ‘weg met de overheid’-school. De systeemverantwoordelijkheid blijft bij ons. Als er ergens een gebouw instort, kijkt men toch naar de gemeente. Maar aan een herziening zijn we wel dringend toe. De gemeente is tenslotte niet bedacht om het voor burgers en bedrijven alleen maar duur en moeilijk te maken.”

De gemeente Eindhoven neemt een koplopperspositie in als het gaat om de herziening van regelgeving en het vergunningsproces rondom het bouwen in de stad.

De gemeente Eindhoven neemt een koploperspositie in als het gaat om de herziening van regelgeving en het vergunningsproces rondom het bouwen in de stad. Het toetsings- en indieningskader van lichte bouwactiviteiten wordt vereenvoudigd, zodra dit binnen de Crisis- en herstelwet mogelijk is (naar verwachting in het eerste kwartaal van 2013) en er ligt een besluit van B&W om als tweede gemeente in Nederland de welstandscommissie voor een groot deel van de gemeente af te schaffen. Meest in het oog springend is echter de pilot die de Brabantse gemeente in 2013 gaat starten, waarbij de bouwtechnische toets en het bouwtoezicht voortaan overgelaten worden aan gecertificeerde private partijen. De gemeente blijft overigens de vergunningverlenende instantie.

Strategisch willen wordt tactisch moeten

De veranderingen zijn volgens de PvdA-wethouder niet alleen een gevolg van de bezuinigingen, "maar dat speelt zeker mee". Het is meer de situatie van een strategisch willen dat tot een tactisch moeten verwordt. "Als gemeentebestuur willen we juist graag dat Eindhovenaren initiatief nemen en met leuke plannen komen. Als je dan op een gegeven moment moet constateren, dat van die tien goede ideeën van inwoners, ondanks het enthousiasme van de Raad, er negen niet door kunnen gaan

vanwege allerlei regeltjes, dan zit er iets fout. Eerst dachten we nog dat we vooral te maken zouden hebben met rijksregels, maar na onderzoek bleek vooral dat we gevangen zitten in onze eigen lokale regelgeving. Eigenlijk is het wel verbazingwekkend om te zien hoe snel goed bedoelde en 'onschuldige' gemeentelijke visies verworden tot toetsingskaders en uitmonden in regels. Daar zijn we dus gestart. We hebben allereerst heel veel overbodige lokale regels geschrapt of vereenvoudigd."

// Ik ben helemaal geen voorstander van een overheid die geacht wordt rücksichtlos terug te treden, maar als je dat op sommige terreinen op een slimme manier doet, valt er voor alle partijen winst te boeken. //

Bouwvergunning dakkapel: 2.800 euro

Met de crisis kwam echter een ander punt op pijnlijke wijze naar voren. Er ontstond een tekort van twee miljoen euro door het wegvallen van inkomsten uit bouwleges, vanwege het afblazen van grote bouwplannen. Die grote plannen 'sponsorden' de kleine vergunningen, waardoor de werkelijke kosten van een vergunning voor een dakkapel ineens duidelijk werden: 2.800 euro. "Die financiën zijn nu dus de stok achter de deur om het proces wat we al ingezet hadden, versneld door te voeren. Het doel is daarbij niet om de overheid overal maar tussen uit te halen. Ik ben helemaal geen voorstander van een overheid die geacht wordt rücksichtlos terug te treden, maar als je dat op sommige terreinen op een slimme manier doet, valt er voor alle partijen winst te boeken. In dit geval is het de bedoeling dat de bouwtechnische toets en het bouwtoezicht aan, bijvoorbeeld door KOMO gecertificeerde, partijen wordt overgelaten. Correctie, als burger krijg je straks de keuze. Je kunt de toets ook door de gemeente laten doen. Als we die mogelijkheid niet open laten, dan blaas je het idee meteen op. Dan gaan burgers ons aanspreken op de manier waarop die gecertificeerde partijen werken en voordat je het weet, ben je daar weer regels voor aan het ontwikkelen. Dus het blijft mogelijk om de bouwtechnische toets via de gemeente te laten lopen, maar dan betaal je de daadwerkelijke kosten die de gemeente moet maken." Om daar lachend aan toe te voegen: "Nou ja, helemaal kostendekkend zal het niet zijn. 2.800 euro voor een dakkapel is iets te gortig."

De uiteindelijke vergunningverlening blijft in alle gevallen bij de gemeente, maar zal vanaf 2013 niet meer dan een administratieve handeling betreffen.

Iedereen gelukkig

In het nieuwe systeem ziet Depla niet alleen voordelen voor opdrachtgevers en de gemeente, maar ook voor de bouwsector. "Nu kunnen bouwvergunningen het proces aardig ophouden, straks heb je dat als bouwver zelf in de hand. Dan kun je snelheid maken. Bijkomend voordeel is dat de gecertificeerde bureaus die straks de bouwtechnische toets gaan doen en toezicht houden, kritische clubs zullen zijn. Bouwbedrijven kunnen daarvan profiteren omdat ze hun eigen processen beter op orde moeten krijgen. Beter bouwen, minder faalkosten. Iedereen gelukkig."

De overheid is systeemverantwoordelijk en hoort ook verantwoordelijk te zijn voor de veiligheid in dit land. Als daar aan gemorreld gaat worden, doe ik niet meer mee.

Veranderingen opblazen

Op de vraag waar deze terugtreding en vereenvoudiging op gaat houden, is de wethouder stellig. "De overheid is systeemverantwoordelijk en hoort ook verantwoordelijk te zijn voor de veiligheid in dit land. Als daar aan gemorreld gaat worden, doe ik niet meer mee. Uiteindelijk bepaalt de overheid

duis aan welke eisen moet worden voldaan, alleen leggen we de toetsing daarvan nu in private handen. Gecertificeerde private handen om precies te zijn. Het is niet de bedoeling om nu ook het Bouwbesluit of de omgevingsvergunning eens drastisch te versimpelen. Als je te snel wilt, blaas je de veranderingen op. Het is beter om kleinere, maar blijvende stapjes te zetten. Op termijn zullen echter ook de bouwvoorschriften wel een andere invulling gaan krijgen. Dat zie je nu al bij aanbestedingen, die steeds meer output-driven eisen neerleggen in plaats van de nitty-gritty regels. Maar ik sluit ook niet uit dat op de langere termijn Europese regels gaan botsen met de vermindering van onze eigen lokale regels. In Europa denken ze toch nog heel erg zoals wij twintig jaar geleden dachten: in specifieke middelgedreven regels in plaats van in doelgedreven richtlijnen. Op zich vind ik zelf het Amerikaanse systeem wel aantrekkelijk. Daar heb je maar weinig bouwregels, maar degene die er zijn, worden snoeihard toegepast. Dat staat alleen haaks op de Nederlandse cultuur. Wij willen toch altijd graag een beetje kunnen schipperen met onze regels."

Stadhuis